

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 Hfl.
 Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő: -
REGEDŐS LORÁNT.
 Kiadók és Iaptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Búcsúzik a király.

Debreczen, szept. 11.

A jövő héten megtartandó vesztési hadgyakorlatokon búcsúzkodni fog hadseregétől Ferenc József király. Köny nélkül, bölcsen és nemesen, ahogy egy katona és egy Habsburg szokott elválni attól, akit szeret. De nem minden aggodalom nélkül. És erre a gondolatra fájdalmasan sajdul föl mindnyájunk szíve, akik e monarchia földjén élünk s szeretjük őt nemcsak alattvalói vonzalommal, hanem szívünknek azzal a nemesebb részével is, amelyet a nagyon jó embereknek tartogatunk. A békét siratjuk meg benne, a fehér, vértelen királyt.

Igaz, hogy ez a hadgyakorlat is csak olyan mint a többi, színes játék, álomhadakozás, sakkozás eleven emberbábokkal. Amde mégis csak furcsát érezhet majd a király, ha este véletlenül egy elvonuló hadtest süket láb-dobaja üti meg a fülét. Nem állok jót, hogy az, aki hallja, nem álmodik-e éjszaka lángról és vérről.

Tudnunk kell ugyanis azokat a fontos és döntő okokat és erősen latba eső előzményeket, melyek ezt a hadgyakorlatot bevezetik. Mert ne gondoljuk, hogy a praktikus katonai körök csupa szerelemből, a tó opálos vízéért csöditik éppen a Balaton mellé a harcra kész ezredeket. Itt igenis minden játék, de a játéknak nagyon komoly színe van.

A katonai iskolában már évek óta tüzetes részletességgel tanítatják Olaszország térképét. Aki pedig csak egy kicsit is konyit a geografiához, nagyon jól tudja, hogy a mi Balatonunk ebben az esetben a Lago Maggiore és a Lago Comot helyettesíti, amelyet egykor a mi katonáinknak kell majd megvédeni az olasz puskacsövek ellen. Ez a nagyon is hihető kombináció pontosan összevág Ferencz Ferdinánd programjával, amelynek legesleges pontja az olaszoknak szánt revanche.

Ebben a millieuben foglal majd helyet Ferenc József, a szelid fehér király. A környezete bizonyára kiméletes szelidséggel igyekszik majd elfejtteni vele, hogy mennyire veszedel-

mesen merész kombinációk dönek el a próbahadjárat esélyeiben. Ő azonban megérzi ennek a kiméleteségnek élet s a vaktöltések üres puffanásaiban hallani fogja a golyók süvítését. A szeptemberi sugarak és a sárga levelek az örök változás szimfoniáit muzsikálják fülébe. Ez a zene bizonyára erősebb lesz, mint a Gotterhalte harcias taktusai. Egyelőre csak ennyit látunk. A fáradt, fehér király, amint egészen egyedül áll élete békés szeptemberében és mielőtt álomra hanyatlana, látja a jövődöt egy játék-hadjárat ijesztő prespektívájában.

Országos vendéglős kongresszus.

Hauer Bertalan jubileuma.

Kirándulás a Hortobágyra.

A három napig tartó országos vendéglős kongresszusnak ma volt az utolsó napja, amelyen a debreczeni szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulatának tíz éves jubileumát ünnepelték meg. A jubiláris ünnepség központjában Hauer Bertalan, az ipartársulat kiváló elnöke állott, kinek tíz esztendő elnökségét, fáradhatatlan és eredményes munkásságát méltatták és ünnepelték melegen a közgyűlésen. Hauer Bertalan valóban méltó és érdemes volt ez ünnepelésre, mert az ipartársulat minden alkotása és működésének egész sikere az ő nevéhez fűződik.

Hauer ünneplése.

A diszkygyűlés a kereskedelmi és iparkamara nagytermében folyt le s azon a kongresszus vezéremberei s több más társadalmi előkelőség, mint Mártonffy Márton miniszteri tanácsos, Benedek János, Szabó Kálmán orsz. képviselők, Materny Lajos esperes, Szávay Gyula kamarai titkár, Csóka Sámuel és Oláh Károly tanácsnokok, Roncsik Lajos főszámvevő stb. vettek részt.

A közgyűlés elején Szabó Kálmán az iparkamara nevében üdvözölte a megjelenteket.

Ezután Gundel János elfoglalta az elnöki széket és meleg szavakkal üdvözölte a jubiláló egyesületet és annak elnökét, Hauer Bertalant.

Mártonffy Márton a kormány kiküldötte emelkedett szólásra aztát. Nem szereti a személyi kultuszt, de mikor a be-

esületes munka emberét ünneplik, akkor eljön ő, hogy az elismerés, a tisztelet adóját lerózza egy olyan ember iránt, mint Hauer Bertalan, ki mindig a munka, az áldásos tevékenység embere volt. Szívesen jött ide a debreczeni ipartársulat házi ünnepélyére és üdvözli Hauer Bertalant és kívánja, hogy a gondviselés sokáig megtartsa a kultura, közvetlenül pedig a vendéglős szakipar javára. (Éljenzés.)

Mártonffy szavai után Benedek János országgyűlési képviselő, az ipartársulat jogtanácsosa méltatta Hauer Bertalan bokros érdemeit, munkásságát, melynek tíz éve már szám és fültanuja s így tudja, hogy mit tett Hauer a szakipar, a vendéglősök anyagi és erkölcsi emelése érdekében. A debreczeni ipartársulat megalapításában a főérdem az övé és vezetése alatt ez az ipartársulat az ipar erős faktorává fejlődött. (Felkiáltások: Éljen Hauer!)

Szabó Kálmán képviselő szintén szívélyesen üdvözli a jubiláló egyesületet és annak elnökét Hauer Bertalant.

Hauer Bertalan megaláztatottan mondott köszönetet a szép megtiszteltetésért, mire a közgyűlés Hauer éltetésével véget ért.

Kirándulások.

Fél tizenegy órakor a kongresszus tagjai kirándultak a Hortobágyra, amelyet Király Gyula tanácsnok előzőkeny kalauzolása mellett elragadtatással szemléltek meg. Itten a városi tanács pompás villásreggelivel vendégelte meg őket.

A Hortobágyról délután érkeztek vissza s ekkor a nagymihályi sörgyár telepét tekintették meg, mint Müller igazgató szívesen látott vendégei. Müller igazgató magyaros vendégszeretettel látta el a kongresszus tagjait, kik elragadtatásuknak adtak kifejezést a látottak felett és a házigazda páratlan vendégszeretetéért.

A kongresszus tagjai az esti vonatokkal utaztak el Debreczen vendéglátó falai közül.

— **A bán titkos tanácsosi esküje.** A királyi varban ma délelőtt 11 órakor a legutóbb kinevezett titkos tanácsosok: Rauch Pál báró horvát bán, Bernáth Géza, a kir. kuria másodelnöke és Festetics Pál gróf letették az esküt ő felsége kezeibe. Ez ünnepélyes aktusnál Aehrenthal báró közös külügyminiszter és Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagytól közre: az eskümentát báró Buschmann Ferenc udvari- és miniszteri tanácsos olvasta. A titkos tanácsosok eskütétele után Popovics Vazul banjalukai metropolita tette le az esküt.

Kávé több mint **30 fajta**, gyors pörkölnőkön
 azonnal megpörköltve kapható
Deutsch Albert és fia és **Deutsch Lajos**

Hatvan-utca 9.

fűszerkereskedésekben.

Piacz-utca 38.

Hajdúvármegye új székháza.

Nyolcszáz ezer koronába kerül.

Két százalékos lesz a pótdadó.

Hajdúvármegye székházépítő bizottsága ma délelőtt döntött az építendő új székház terveinek elfogadása ügyében. A bizottság egyértelmű határozattal kimondta, hogy az új palotát Jámor és Bálint cég tervei alapján építi fel s az építkezés nagy munkáját a jövő év elején megkezdeti.

Az érdekes ülésről az alábbi tudósítás ad számot:

(Az épület terve.)

A megyei székház építési bizottsága ma délelőtt Kovács Gyula alispán elnöke alatt ülést tartott. A bizottság tagjai, tekintettel a tárgy fontosságára, teljes számban megjelentek és rövid vita után Czeglédy Mihály dr. tiszti főügyész és Latinovics Mihály királyi főmérnök előadása alapján a következőkben állapodott meg:

Elhatározza a bizottság, hogy a közgyűlésnek a megye székházának felépítését a Bálint és Jámor cég tervei alapján fogja javasolni. E terv szerint az építendő székház kétemeletes lesz. A második emeleten, az utcai front közepén az épület három emelet magasságra emelkedik, ahol el lesz helyezve a közgyűlési terem. Ide a lépcsőfeljárt mellett lift is fog vezetni.

(A székház költségei.)

Megbizta a bizottság Kovács Gyula alispánt, hogy a székház építési költségeinek fedezési módzataira nézve készítsen tervezetet. Eszerint és a tervező cég számlítása szerint az építési költségek 700000

Du Barry asszony iskolája.

Volt egy öreg francia professzorom. Az öreg professzoromnak volt egy fiatal felesége.

Ez az asszony klasszikus teremtés volt a maga nemében. Fényes feleség, felettűn szépség, szilárd elvek a női tisztesség iránt. Az öreg professzornak nem kellett szarvaktól félnie. És nagysága még sem volt társasági nő. Amint Párisban szeretik mondani: nem volt mondaine.

Olyan szabados volt a szavajárása, hogy egy svadrony debreczeni huszár, a nyeregben glédában elpirul, ha beszélni hallja. Amolyan Madame Sans Gêne volt nagysága. Nem is tagadta, hogy akkor, amikor még egy híján husz volt, Miminek hívták, a Faubourg St. Antonieban lakott és ott dolgozott a rue de la Paix n, egy előkelő marchande modésnál.

— Fiacskám, szokta mondani az én jó öreg professzorom ifju felesége (ugy a balzac-i kor előtt lehetett), — fiacskám, füttyüljön a nőkre!

Azzal hátra ütögetett és látván csodálkozó pillantásomat, hozzátette:

— Maga buksi. Minden asszony egy-egy madame Du Barry . . .

A „Figaró” jelenleg hevesen elkötorászta Du Barry asszonyt, XVI. Lajos bálványát, a 18. század porából.

kor.-ra fognak rugni, amelyhez számítandó még 100 000 K, amely összeget az új berendezés és a költözködés fogja felemészteni. — A költségekre fedezetül szolgál 450.000 K, amit a megye 2 százalékos pótdadóval fognak fedezni. Amíg az összeg befolyik, a 450 000 koronát amortizációs kölcsönből teremti elő a vármegye s a kölcsönt a két százalékos pótdadó jövedelméből fogja esetről-esetre törleszteni. A kölcsön rendezésére évenként kell circa 22—23000 korona, a pótdából befolyik 28—29000 korona, így évenként fentmarad 5—6000 korona, amit tőkésíteni fog a megye s amikor jelentős összegre fog rugni, a kölcsön törlesztésére fordítják, a mi a törlesztési éveket legalább 10—15 évvel megfogja rövidíteni.

(Az állam hozzájárulása.)

A belügyminisztertől 350.000 koronát fog kérni a megye. E kérelem jogossága mellett a következő indokokat hozza fel:

Harmirekét esztendő óta ad a főispánnak lakást, fűtést, világítást; ugyanazt adja és kilátásba helyezi még ötven esztendőre, ugyanannyi ideig lakást, fűtést, világítást fog adni az alispánnak, leváltárnoknak, továbbá lakást és hivatali helyiséget a kir. államépítészeti főmérnöknek. E kiadások bruttó összege 270 000 korona. Az a hozzájárulás tehát, amit tulajdonképp a vármegye az államtól kér, nem több 60—70000 koronánál.

Ezután a bizottság még apróbb változtatásokat eszközölt a tervezeten s az ülést Kovács Gyula alispán déli 12 órakor berekesztette.

SPORT.

A Tornaegylet házi versenye.

Holnap, vasárnap délután 4 órakor a debreczeni tornaegylet házi versenyt tart a következő számokkal: 100 yard súlydobás,

Jeanne Bequs dite Quantigny 1743. augusztus 19-én született. Én pedig rózsabokorban. A papája a rózsabokorról annál kevésbé bírhatott tudomásul, minthogy idősebb Bequs nagysága abszolúte nem emlékezett a jövevény baby kérdéses papájára.

Jeanne kisasszony 22 éves korában szemet szurt monieur Lehelnek, XV. Lajos komornyikjának.

Persze, a komornyik nem volt az első himnemű férfi, akinek Jeanne szemet szurt.

Am Jeanne immár az udvarhoz került, amint az egykori historikus, Mercy-Angesunnot elmeséli.

Huszonhárom éves korában Jeanne kisasszony szemet szurt Cossé hercegnek.

Huszonhat éves koráig Jeanne kisasszony, aki akkor már Du Barry grófnője volt, szemet szurt Lord Seymou-nak és Brissac hercegnek.

E művetet Du Barry grófnőnek nem kellett többé megismételnie: 1774-ig megingathatatlanul megmaradt Du Barry asszonynak. Ebben az esztendőben XV. Lajos megtért a Capet khez.

Szó sincs róla: Du Barry asszony volt a francia Pompadour marquise . . .

Kár, hogy a guillotine alatt gurult le a szép, ármányos feje.

Minden asszony egy-egy madame Du

200 m. futás, magasugrás, távolugrás, 800 m. síkfutás, helyből távolugrás, 1 angol mf. gyaloglás, diskosvetés, gerelyvetés. — Verseny után football. 20 filléres beépti jegy délután kapható a pénztárnál.

A Debreczeni Zenekedvelők Köre.

Házi estélyek, női énekkar.

Felhívás a közönséghez.

A Debreczeni Zenekedvelők Köre, mely a tavalyi szezomban Debreczen zenei életét egészen megváltoztatta s a rendezett fényes hangverseny-ciklus által tanujelét adta rátermettségének és életrevalóságának, művészi céljainak megvalósításában tovább halad. Most megint oly jelentős dolog megvalósítását határozta el, mely nagy horderejénél fogva Debreczen egész művelt társadalmát közelről érdekli. A Kör ugyanis teljes fuvós és vonós zenekar, továbbá férfi és női énekkar szervezését határozta el.

Eme dolog művészi jelentő egét bizonyára nem kell bővebben magyarázni. A Kör rendszeres zenekari és énekkari gyakorlatokat fog tartani s a tél folyamán — a nagy művészi hangversenyeken kívül — nagyobb szabású házi estélyeket is fog rendezni.

Ugy a zenekarba, mint az énekkarba már nagy számmal jelentkeztek tagok. A női énekkarban társadalmunk művelt uriaszonyai is részt fognak venni. A kör a zene- és énekkart minél nagyobb szabásúvá óhaja tenni s ezért a következő felhívást teszi közzé:

A Debreczeni Zenekedvelők Köre felkéri mindazon érdeklődőket, aki a Kör kebelében megalakítandó férfi- és női énekkarban résztvenni vagy pedig a

Barry, mondta az én professzorném. Az ugynevezett tisztességes asszonyok jó hírnevüket vagy a kénysernek, vagy a körményeknek köszönhetik. Hiába mosolyog hitetlenül, ez így van és nincs más kép. Mit gondol, a férfiak nem szeretnének valamennyien — meggazdagodni? Hazudik, aki azt mondja, hogy szívellel szegény ember. Az asszony is hódítani akar. Azt hiszem, én vagyok az egyetlen szép nő, akinek bliktri, hogy tesszik e, vagy sem. Én az uramnak sem akarok tetszeni. Hja, de én fuis leány voltam már az ateliérben. Kerestem a kenyeremet, mint egy férfi.

Van sok szép asszony, aki azért nem szarvazza fel az urát, mert az édesanyja megtiltotta . . .

A legangyalibb nő adázabb stréber, mint egy könyök ember. Szóval Du Barry. Maguk ezt itt Magyarországon nem értik. Aki az avenue du Bois-n érezte a parfümtenger illatát, akinek a szeme belekápáztott a boutonok tűzijátékába, aki tudja, hogy mi az az eleven, forrongó, éhes Páris, igazat ad nekem.

Az asszony, ha óhajtana is, nem tud ellenállani a delejes bűnnek, ami, nem bűn, legyen eredendő bűn . . .

Kész a Gyehegnára, de előbb bóduljanak a férfiak belé.

Ez a Du Barry asszony iskolája.

F. M.

Saját termésű kerti bor literes és fél-literes üvegekben

kapható Széchenyi utca 42. szám.

zenekarban bármely fuvós vagy vonós hangszereken közreműködni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat a Debreczeni Zenedében *Simonffy Emil* igazgató urnál naponta 12 és 1 óra között vagy pedig a Kör titkári hivatalában (Piac u. 49. I. em. *Spitz Lipót* dr. ügyvédi irodájában) bejelenteni sziveskedjenek.

Óhajtandó volna, ha minél többen jelentenék be részvételi szándékukat, hogy a régen nélkülözött ének és zenekar végre megvalósuljon.

Egy régi török utazó Debreczenről.

Evlia Cselebi műve.

A M. T. Akadémia kiadásában most jelent meg magyarul *Evlia Cselebi* műve, amely e híres török világjárónak az 1664-66 évekre eső magyarországi utjait foglalja magában. Az utleíró, nem hiába volt keleti ember és nem hiába téplálta képzeletét Szinbádnak, az *Ezeregyéj* híres hajósának az elbeszéléseivel, szeret egy kissé nagyítani, mint az *Debreczen* leírásából is kitűnik.

Debreczenről ugyanis a következőket olvashatjuk *Cselebi* uram jelen kötetének 242-243 lapján:

Innen virágzó szőlőkön és mezőkön át menve, *Debreczen* nevű nagy városba értünk. E város bírái és rájai *Szulejmán* khánnak meghódoltak. A régi összeírás szerint az egri éjletbe kerültek, most pedig a váradi elájerhez irattak át s a padisahnak évenként negyven ezer magyar arany adót fizetnek s a budai, egri, váradi és jendí pasáknak is néhány száz köteg posztót s más különféle ajándékokat, különösen hiutókocsikat adnak. E városnak összesen tizenkétezer nyolcszáz deszkaszindelyes tetejű, alacsonyabb magasabb téglalapítkésű csinos háza van, kertekkel. E városnak tizenkét „bíró” kormányzója van, kik ezüstfogantyus botot hordanak. A városnak összesen negyven temploma van. Háromszáz posztós boltjában és még másféle ötszáz boltjában mindent asszonyok árulnak. Háromszáz utcája van. Négy oldalról mély árok övezi a várost s minden oldalról hat kapuja van. E város árkaival erősebb a várnál is. Köröskörül hetvenhétezer szőlőskertje van. Egyszóval Magyarországnak sokkal gazdagabb termékenységu és nagyobb olcsóságu mezői vannak, mint Egyiptomnak, mert itt mindenféle rácsokkertek és szőlők láthatók.

Nevezetességei: Vörös és fehér szőlője, szilvája, körtéje, főképp pedig tiszta fehér cipókenyere, mely olyan, hogy a világ negyed részén sícs párja. *Miklós Szulejmán* khán Budát a német király kezéből elvette, akkor *Debreczen* várjai *Szulejmán* khánnak azt mondván: „Háborud szerencsés legyen!” két pár kenyeret hoztak ajándékba s mindegyik pár kenyeret százsz bivaly húzta. Mikor *Szulejmán* khánnak azokat átadták, *Szulejmán* khán így szólott hozzájuk: „Városotok gazdag legyen és gyermekeitek sokan legyenek!” és szabadságot levelet adott kezükbe. Most már sokan is vannak s minden ember után egy egy arany adót, továbbá bárány és szőlőadót fizetnek s minden más kötelezettségtől fel vannak mentve. Mostanában Varad kijavítására segítséget adtak.

Vize és levegője kellemes, szép férfainak és szép asszonyainak se szeri se száma stb. . . . stb.

A szintársulat és a társszerződés.

A tagok Zilahy mellett.

Letzter József nyilatkozik

A restitució in integrum, mely a debreczeni színház bérletében beállott, volt a mi célunk, amikor a társszerződés ellen megindítottuk akciónkat. Az állapotoknak nemhogy jobbra fordulását, hanem a legveszedelmesebb elmérgesítést vártuk a kettős direktoroktól és aggódtunk, hogy a két igazgató uralma a legféltelenebb anarkiát fogja felidézni a színházban. Hogy ez az aggodalmunk mennyire alapos volt, azt legjobban az a hangulat bizonyítja, melyet a szintársulat tagjai között a társszerződés meghiusulásának híre keltett.

A Máramaroszigeten időző színészek ugyanis meleg ovációval fogadták a színügyi bizottság üléséről közlő visszaterő színigazgatót és örömeiket fejezték ki azon, hogy mint független embert követhetik ismét a debreczeni színészet szolgálatában.

A lezajlott színházi válság utolsó hullámai között szerepel egyébként *Letzter Józsefnek* egy nyilatkozata, a melyben az immár meghiusult társszerződésből kifolyólag szemrehányásokat tesz *Zilahynak*.

Zilahy és a szintársulat.

Az a hír, hogy *Zilahy* nem jelentette be *Letzter Józsefet* a színügyi bizottsági ülésén, mint társát és hogy a bizottság tdomásul vette, hogy *Zilahynak* nincsen társa: tegnap délután folyamán terjedt el a szintársulat kebelében, nagy örömet és meglepetést keltve.

Ugy az elsőrendű tagok, valamint a karszemélyzet előkészületeket tett azonnal, hogy az estére érkező igazgatót lelkes ovációval fogadják.

Az előadás megkezdése előtt intim beszéddel üdvözölte a társulat *Zilahyt*. — Igéretet tettek a tagok, hogy *ujult erővel, szeretettel és lelkesedéssel sorakoznak a független igazgató zászlaja mellé.*

Ünnepeltetésben volt része *Ferency Frigyesnek* is, akit rövid működése ideje alatt a személyzet rokonszenvével tüntetett ki születésnapja alkalmából és értékes ajándéktárggyal lepte meg. Az üdvözlő beszédre *Ferency* vála zában kitért és rámutatott azon körülményre, amely *béniólag nehezedett a társulat rendszer működésére, Zilahy társulása által* Amde — *uzymond* — a mai nap kettős öröm.

ünnepem nekem, mert azt a szeretetet, amelylyel engem önök kitüntettek, most már igaz lélekkel irányíthatom, egy mindnyájunk által elismert szeretett és mi vérunkbeli független igazgató és mindannyiúnk sikerének előmozdítására “

Letzter József nyilatkozata.

Zilahy Gyulának a máramaroszigeti nagy meleg megártott. Agyában valami rendellenesség mutatkozik. Ezt kell következtetnem újabb ténykedéséből, amit be is igazolok, mert nem akarom *Debreczen* város közönségét megfosztani attól az élvezettől, hogy mulasson.

A tavasszal indult nagy dráma ugyanis bohózzá alakult. Ez kitűnik a következőkből: Ma délután két órakor a következő tartalma sürgőnyt kaptam:

Letzter—Debreczen. Máramarosziget 1x10, 37, 31, 11h. Ismételve kérek, reggeli lapokban nagy elfoglaltságod hozva fel okul, jelentésd ki visszazonulástodat. Esti haza érkeztemkor társulatom üdvözölte eljárásomat, téged sem ök, sem egyesület nem fogad el. *Zilahi.*

Kedves *Zilahy!* A csörgősapkát csak viseld magad és ne törődj az én elfoglaltságommal. Még szerdán délelőtt arra kérést, hogy legyenek csendes, egészen csendes, amolyan titkos társad, akiről nem hallanak és aki hallgat. Ugy-e így volt? Ezt mondtad, ugye? Pedig már akkor készen volt a pakli, tudtad, hogy ki akarsz játszani. És mégis most arra kérsz, hogy én vezessek félre a közönséget, és mentsgessem a te inkorrekt eljárásod, én, akit kihasználál.

Nem úgy, *Zilahy* ur! Ne fáradj, nem leplezek semmit sem, hanem mindent nyilvánosságra hozok a lapok útján, hogy a közönség lássa irásod és ez nem válik dicsőségedre, mert te ritkán irsz okosat.

Mindég mondtam és meg is irtam neked, hogy csak igazat beszélj, mert engem bele nem viszel hazugságokba. Tehát hogyan vállalkozzam én ilyen képtelen kívánságra, hogyan jelentsek ki ilyesmit, mikor *Oláh Károly, Debreczen* szab. kir. város kulturatanácsnokának megígértem, hogy a szerződés pontozatait szigoruan betartom és veled is betartatom, a színház, a közönség és a te érdekedben? És aztán, nem te jelentetted-e ki a kulturatanácsnok ur előtt, hogy a szerződés pontozatait betartod, mert minden baj — pedig hát volt elég bőven — ez által orvosolható? Vagy *Oláh Károly* kulturatanácsnok ur nem mondotta e, hogy ez az utolsó kísérlet megmentésedre, mert ha e-uttal is csatlakoznék benned és nem tartanád be, amit vállaltál, leveszi rólad a kezét és akkor véged van.

Emlékezzél *Zsüll! Debreczen* szab. kir. város kulturatanácsnoka mondotta ezeket; egy sulylyal bíró férfit. Nem félsz, hogy beváltja fenyegetését? Vagy nem érezted a színügyi bizottság ülésén, hogy miután nem tartottad meg ígéretedet és kijátszottad a szerződést, a kulturatanácsnok ur, miot kényszerített a szerződés betartására???

Nem, kedves társadirektor ur, én nem teszem meg azt a sziveséget, hogy ezt a kívánt kijelentést megtegyem. Már csak mászzék ki ön ebből a slamasztikából, úgy, ahogy tud, és a saját fétjét egye is meg. Nyugodt lehet, nem leszek titkos társadirektor a ér, hogy hallgassak, c-u-

Női felöltőkben

és confektióban a legjutányosabb a **Központi női felöltő áruház Simonffy-u. 2.** Városi bérház. Rőfős és rövid-árúk a legolcsóbban **Feldmann C. és Ta. Simonffy-u. 1.**

pán szórakozzam a szerződésen és a közönséget fogom a szerződéssel szórakoztatni. Tetszik tudni ugyanabból az okból, mely okból a szerződés készült, mert ez biztosítja, hogy végre mégis csak lesz jó színházunk, miután ez az egyetlen szórakozási helyünk és hiába, én is publikum vagyok.

Letzter József.

A volt társak háborusdija tényleg bohózatba illő, de öröndetes, hogy ennek a háborusdinak maga a debreczeni színészet már nem fogja kárát vallani. Amikor legelső híradásunkat nyomon követte Letzternek, majd Zilahynak a nyilatkozata, rögtön szembe állítottuk a kettőből kikiabáló ellentéteket s annak a féltelműnknek adtunk kifejezést, hogy ezek az ellentétek a színészet anarkijára vezetnek. Hogy a tervezett társulás két magánember civakodásává alakult ki, az immár nem tartozik a közre.

Az elhagyott leány bosszúja.

Vitrioldráma a fővárosban.

Az Andrássy-ut 1. számú ház kapu-mélyedésében ma éjszaka egy leány meglesett egy fiatal embert. Amikor a fiatal ember elment a kapu előtt, a leány előugrott és egy bögre vitriolt az arcába öntött. A fiatal ember felordított és elszaladt. A kalapját otthagya. Beugrott egy konfiisba és elmenekült.

A leányt elfogta egy rendőr. Behozta a főkapitányságra. Itten kihallgatták. A leány ezeket mondotta el:

— Róth Gizella a nevem és fodrásznő vagyok. Harmincöt éves. Az az ember aki ellen merényletet követtem el, Szántó Lipót bőrkereskedő, aki a Sas utca 9. számú házban lakik.

Három évvel ezelőtt ismerkedtünk meg egymással, a Nagymező-utca 10. számú házban laktunk együtt, ő is, meg én is. Egy harmincköt éves leány szívesen fogadja az udvarlást. Szántó udvarolt és házasságot ígért.

Ekkor egy éjszaka felhasználva egyedülémet, erőszakot követtem el. És ezzel tönkretette egész életemet, mert testbenlélekben beteggé tett. Fekélyessé lettem általa.

Azóta is hitegetett. De most meghaltam, hogy a Kertész-utcában jegyet váltott egy leánynya, azt feleségül akarja venni. Ez nagyon elkészerített, elhatároztam, hogy elcsufítom. Ha már engem szerencsétlenné tett, mást ne tessen. Utána lestem és a vitriolt az arcába öntöttem.

A rendőrségre behozták Szántó Lipót is, akinek sérülései jelentéktelenek. Kihallgatták és azután letartóztatták Róth Gizellát.

Beöthy Zsolt és Oláh Gábor.

A régi tanítvány a professzorhoz.

Beöthy Zsolt, a nagy magyar esztétikus, most szeptember elején lépett hatvanadik esztendőjébe. Az egész ország köszönti, ősszel a budapesti egyetem ünnepele a legmagyarabb lelkű tudóst. Régi tanítványai közül Oláh Gábor debreczeni tanár is üdvözölte egy kis verssel, amely így szól:

Beöthy Zsoltnak.

Hinni egy rég elveszett népben
A nagy Simeon szent hitével,
Görgetni multját a jövőkért
Illésnek tüzes szekereivel;
Álmodni nagyoknak, ami nincsen,
Tüzet lopni holtak hamvából,
Örök frigyben az örök Széppel,
Ki nem kopva az ifjuságból;
Utolsó, nagy, nemes magyarként
A roskadó Végekre állni,
Nagypéntek komor éjszakáján
Husvéti ígét prédikálni —
Olyan csodás, merész, szokatlan,
Hogy hihetetlen hinni merve:
Keserű, nagy, szent áldomásom
Köszöntöm ez álmodni merő
Igaz emberre.

Beöthy Zsolt a maga fellobbanó fiatalos jószívvel így válaszolt a költeményre:

„Kedves Gábor barátom, a gyönyörű költeményt megkaptam és sokszor köszönöm. Erőre, tömörségre önnek legszébb versei közé tartozik. Meghatottsággal, elragadtatással hallotta mindenki akinek elolvastam. Csak két b. ja van a versnek. Egyik a címe, melynek igazában Kazinczyhoz, vagy Toldy Ferenchez kellene szólnia. A másik, hogy pesszimizmusának keservében megfelelő kezelt valamiről. Arról, hogy aki nagypénteken a husvétiót prédikálta: igaz volt. A husvét eljött. A mi egész históriánk a megfeszítések és a feltámadások története.

Isten vele, édes Gáborom. Ha minden elborúl, akkor is éreznünk kell, hogy: dolgozni kötelességünk. Szívvel köszönti öreg barátja: Beöthy Zsolt.”

A pesszimista Oláh Gábornak az optimista Beöthy levele nagyon jól eshetett.

Kragujevits régibb bünei.

A berlini rendőrtiszt Budapestén

Az elegáns Kragujevicsra alaposan rájárt a rud. A közbiztonsági hatóságok most már alaposan kutatják régi büneit és a berlini rendőrség sok összegyűjtött adat alapján egy majdnem elfelejtett rablógyilkossággal gyanúsítja.

Ma délelőtt Berlinből a fővárosi államrendőrségnél egy német rendőrtisztviselő jelentkezett. Ez jelen lesz, amikor a magyar hatóságok kihallgatják Kragujevicsot egy nagyon súlyos ügyben.

Berlinben egy *Gelb* nevű vaj- és sajt-kereskedőt még júniusban a lakásán kötéllel megfojtva találták. A bolt ki volt fosztva. A gyilkosnak nyoma veszett. Gelbnek több ismerősét kihallgatták, némelyet közülök előzetes letartóztatásba is helyeztek. A rendőrség azonban határozottan még sem tudta megállapítani a gyilkos kilétét és most lett csak figyelmes rá, amikor Kragujevics tettei közismertek lettek. Sok adatról, amely homályos volt mostanig, magyarázatot kapott a berlini rendőrség, minthogy vonatkozásban van Kragujevics otlétével.

Tóth János kapitány és Koródy rendőrfogalmazó még a mai nap folyamán az ügyészséghez mennek át, és ott együttes kihallgatás alá fogják venni az előkelő gazembert.

A fémipari szakiskola tervei.

Leküldte a miniszter.

A tanácsnak tetszenek a tervek.

Debreczen város 400 ezer korona áldozat árán, amit a fémipari szakiskola felállításának céljaira szavazott meg, pompás, modern intézményhez fog jutni. A szakiskolát az állam építteti s ugyancsak ő készítette el az iskola terveit, melyeket tegnap küldött le a miniszter a városhoz megtekintés végett.

A városi tanács mai ülésén tárgyalta a terveket, amelyek ellen semmi észrevétel nem tett, sőt a tervek igen megnyerték a tanács tetszését. A terveket Spiegel Frigyes és Márkus Géza készítették.

A szakiskola palotája a Széchenyi utca végén fog felépülni. Az épület főhomlokzata s bejárata a Széchenyi utca és a vásár ér sarkára fog nézni s gyönyörűen lesz kiképezve. Az épület két szárnya a Széchenyi utcára és a vásártérre nyulik.

A szakiskola, mely két emeletes lesz, modern stílusban épül fel. A tervek szerint az alapsor főbb épületrészei a következők: Mintázó terem, gipsz minta gyűjtemény, a központi fűtés terme, gipsz öntő konyha, konviktus ebédlő, pince, kamara és más mellékhelyiségek.

A földszinten elhelyezést nyernek: az orvos szoba, ifjusági könyvtár, igazgatói, tanári szobák, fogadó, háló, fürdő szobák, ebédlő, halle, nyilvános olvasó terem, gépműhely terem, kovács műhely és gépház

Az első emeleten két nagy rajzterem, fizika terem, szeriár, előadó terem, muzeális terem, gyűjtemény és fémipari műhely terem nyernek helyet míg, a második emeletet két rajzterem, két tanterem, egy galvanoplasztikai terem foglalja el.

A városi tanács a terveket sürgősen visszatűldi, hogy a miniszter azonnal elrendelhesse az építési munkálatok megkezdését.

Gyermekruha

különlegességek **Kosztümök, Palletok, Kabátok** és mindenféle iskolai ruhákban ujdonságok 1—14 évig óriási nagy választékban érkeznek

Blau Armin és Társa

gyermekruha áruházába
Kossuth- és Battyányi utca sarok.

Gyermek ruhák varrása elvállaltatnak.

UJDONSÁGOK.

Siet a nyár.

Arnyán a hajlongó hős parti tüzeknek
Nyári alkonyatban busan haladok.
Lenn a kis folyóban rohanva sietnek
Biboros hullámok, vérszínű habok.
Az alkonyi égnek pirosuló visszfénye
Csillanva, ragyogva százféfé remeg;
Barna fellegárnyak huzódnak az égre,
Magas hegyek ormát némán ülve meg.

Valami köd kél a nyári virulásban
Könnyes két szemem mig rajta megpihen
Valami borongás, rejtett titkos gyász van,
Tán nem is kint, csak a szívem mélyiben
Közeleg már, érzem, a bus őszi felhő
S elfedi a fényes, meleg sugarat...
S hátha utoljára mosolyog az erdő,
Hátha utoljára látom a nyarat?

Ne, oh ne siess még augusztusi élet,
Októberi ködbe ugy is hamar érsz!
De hiába esdek, de hiába kérlek:
Te sietve szárnyalsz, — te rohanva mégysz,
— Oh, tekintsd, hogy hányani, kik ma még
mosolygnak,
Kiknek még az élet szép, meleg, színes:
Maholnap lakói tán egy sirhalomnak
S nem látják többé új zöldjét a lombnak
— Oh maradj velünk még! — szép nyár
ne siess!

Krúszelyi Erzsike.

— **Aehrenthal a királynál.** Budapesti tudósítónk jelenti: A király tegnap este báró Aehrenthal közös külügyminisztert magánkihallgatáson fogadta, a mely körülbelül egy negyed óráig tartott. A külügyminiszter a mai nap folyamán alkalmassal újból kihallgatáson jelenik meg a királynál. Báró Aehrenthal az eddigi intézkedések szerint ma délután 5 órakor elhagyja a fővárost és innen Bécsbe utazik.

— **A püspökválasztás.** Erősen közeledik a szeptember 21 iki dátum, a püspökválasztás szavazatainak felbontása, így hát egymásután szavaznak le az egyházak. Az alsószabolcsi egyházmegye egyházközségei legnagyobb részben már leszavaztak, eddig majd mind Eröss Lajosra. Ma Nánás adta le 5 szavazatát Eröss Lajosra. A nagyobb egyházak közül még Bőszörmény van hátra, de — ha a közhangulatból itélni lehet — bizonyos, hogy Bőszörmény is erőssre fog szavazni.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Budapestről jelenti: Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisztert, miután állapotában már örvendetes javulás állott be, ma egy egész sereg kiváló politikus látogatta meg, akik valamennyien tanácskozást folytattak a miniszterrel. A látogatók között volt Schönaich közös hadügyminiszter, igen sok képviselő, Barabás Béla a függetlenségi párt egyik alelnöke és még számosan. Wekerle Sándor miniszterelnök több mint egy órán át tanácskoztott Kossuth Ferenczel, akikkel a közös minisztertanácson történt dolgokról referált.

— **Erzsébet királyná emlékezete.** Erzsébet királyné halálának tizedik évfordulóján a hivatalos gyászistentiszteletet ma délelőtt tíz órakor tartották meg a budavári Mátyás-templomban. A gyászistentiszteleten, amelyet Vaszary Kolos hercegprímás helyett segédpüspöke, Kohl Medárd püspök tartott fényes segédlettel, megjelentek a kormány tagjai, az egyházi, az állami és a katonai méltóságok s nagyszámú közönség. Az udvar részéről senki sem vett részt az istentiszteleten.

— **Az egészséges Debreczen.** Tüdős Kálmán tiszti főorvos bejelentette tegnap Kovács József polgármesternek, hogy a héten még ragályos betegség nem fordult elő. Ez a tény igen örvendetes, különösen akkor, ha záloga lesz annak, hogy Debreczenben ezen az őszen elmaradnak a járványok.

— **Falk Miksa halálához.** A magyar ujságírás nagy halottja, Falk Miksa tegnap reggel óta a Dorottya-utca 14. sz. gyászházban fekszik a ravatalon, ahonnan szombaton délután három órakor temetik el a Kerepesi temetőben. A Budapesti Ujságírók egyesülete ma délelőtt rendkívüli választmányi ülést tartott. Az egyesület küldöttséggel kereste föl a polgármestert, akit arra kért, hogy a halottnak diszszirhelyet adjon a főváros. A polgármester készséggel teljesítette a kérelmet. A magyar országgyűlési tudósítók szindikátusa ma délelőtt hatalmas babérkoszorút helyezett el Falk Miksa ravatalára; a nemzetiszínű szalag felírása ez: „A magyar országgyűlési tudósítók szindikátusa — Falk Miksának.” A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete a következő gyászjelentést adta ki:

A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága mély fájdalommal jelenti, hogy az intézetnek alapítása óta elnöke, ki az intézet megalapítása, fejlesztése és felvirágoztatása körül elvülhetlen érdemeket szerzett, dr. Falk Miksa ur, a „Pester Lloyd“-nak négy évtizeden át volt szerkesztője, a magyar királyi Szent István-rend középkeresztese s. b. folyó hó 10 én reggel 6 és fél órakor jobblétre szenderült. Temetése e hó 12-én délután 3 órakor lesz a gyászházból (V., Dorottya-utca 14. szám). Rójjuk le kegyeletünket az elköltözött felejtethetlen emléke iránt azzal, hogy végtisztességén testületileg veszünk részt. Budapest, 1908. szeptember 10 én. Emlékét mindenkor kegyelettel őrizzük!

— **Tolsztoj születésnapja.** Tolsztoj Leo születésnapját Jaszna Poljanában a legszűkebb családi körben ünnepezték meg. Tolsztoj nagyon gyöngye, de állapotja javult. Tegnap a terrazon családjával együtt lefotografáltak.

— **A névtelen levél.** Mult év november 28-án Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez, „egy országgyűlési képviselő” aláírással névtelen levél érkezett. El volt ebben mondva, hogy a könyvtári tisztviselők délután nem tartanak in spekeiót. Justh a levelet átadta Deseffy Arisztid elnöki tanácsosnak, aki annak tartalmát közölte a tisztviselőkkel. Ezek

nyomozni kezdtek s mindenáron meg akarták tudni, hogy ki a névtelen levélíró. A nyomozás eredményeképp a tisztviselők levelet intéztek Szabó Ödön dr. képviselőházi tisztviselőhöz, a melyen megírták, hogy őt tartják az anonym levél írójának s ezzel ő nem méltó arra, hogy tisztárauk lehessen. Szabó dr. mind a tizennyolc aláíró ellen rágalmazás miatt büntető följelentést tett, állítva, hogy az anonym levelet nem ő írta s ezt bizonyítani is tudja. Az érdekesnek ígérkező ügyben szeptember 24-én lesz a tárgyalás Budapesten.

— A szent egyet közgyűlése.

A debreczeni izr. szent-egylet szeptember 13 án, vasárnap délelben 10 órakor az izr. hitközség nagy tanácsstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat ezuton is meghívják Stern József, elnök, Burger D. József, jegyző. Tárgy: Választmány előterjesztése aggok menházának létesítése iránt. Megjegyzés: Ezenközgyűlés másodizben hivatván össze, a megjelenők számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **Vilma királyné állapota.** Berlinből jelenti: A Lokalanzeiger jelenti Rotterdamból: Vilma királyné jól érzi magát, jókedvű és több látogatást fogadta.

— **A polgári asztaltársaság ma szombaton, szeptember 12 én, este 8 órakor a Dreher-söröcsarnokban levő helyiségében közgyűlést tart. Tárgy a szegény gyermekek felruházása. A tagok kéretnek teljes számban megjelenni, mivel utólagos reklamációkat nem veszünk figyelembe. Az elnökség.**

— **A cár utazása.** A Petit Parisien jelenti a cár utitervéről: A cár előbb Edward királyt fogja Osborneben meglátogatni, azután Darmstadtba megy és azután Ferenc József királyt fogja meglátogatni. Végül a cár Nápolyba megy, ahol a cárné már előbb közvetlenül utazik a Standard-yacketon. Nápolyban fog hir szerint megtörténni a cár és az olasz király találkozásása. A cári pár tengeren fog hazautazni.

— **Lopások.** Szabó Józsefné Nyil-utca 35. sz. alatti lakost ma délelőtt a piacon vásárlás közben meglopták. Zsebéből kilopták pénztárcáját, melyben 9 korona 40 fillér volt. A rendőrség körözi a tolvait. **Eltűnt a pénztárcája.** Ugyanigy járt Szilágyi Jenő biztosítási titkár, csak hogy neki a vasuton emelték el pénztárcáját, amelyben 135 korona volt. A rendőrség szintén keresi a tolvajt. **Apróbb lopások.** Ugyancsak meglopták Szilágyi Ferencet is, ennek két gyűrűjét sikkasztottak el, Ganz Vilmosnénak pedig egy pár cipőjét. A rendőrség ebbe az ügyekben is megindította a vizsgálatot.

— **Egy kereskedő öngyilkossága.** Bécsből jelenti, Hirsch Géza 30 év óta fennálló Lonore divatáru cégnek főnöke ma reggel lakásának ablakából a gyalogjáróra vetette magát és meghalt.

— **A kétfejű gyermek.** Londoni távirat szerint ottani lapok neworleansi jelentés alapján írják: Körülbelül tíz napja a neworleansi kórházba egy fiugyermeket hoztak, a kinek két teljesen kifejlett feje van. Mind a két fejet fekete haj fedi; az egyik valamivel nagyobb a másiknál és sulya mintegy ötszáz gramm. A csodaszülött, akinek hátrafelé fordul az arca, friss és vidám, de az orvosok azt állítják, hogy emberi lény meg nem élhet.

Megbízható jó iskolaczipők és fiu kalapok legjutányosabban
Csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Czégre tessék figyelni.

két fejjel, miért is az egyik fejet amputálni akarják. Ilyen műtét ugyan még sohasem fordult elő, az orvosok mégis azt hiszik, hogy sikerülni fog.

— **Egy község pusztulása.** Komáromból táviratozzák: Izsa, Komárom-megyei községben tegnap délután óriási tűz pusztított. Déli egy órakor a községnek a Duna felőli oldalán támadt a tűz és rövid idő alatt 2 ház sor lángokban állott. A határban dolgozó lakosság kétségbeesve rohant haza a szántóföldekről, hogy legalább ingóságait megmentse. A pusztító lángokat nagynehezen hat órakor a helyszínére siető komáromi tűzoltóság segítségével és önfeláldozó munkával sikerült elnyomni. Leégett százhusz ház a hozzátartozó összes melléképületekkel és takarmánnyal együtt. — A kár megközelelti a 300.000 koronát.

— **Tisztelettel értesítem az érdeklődő ur hölgyközséget,** hogy hosszú évekig folytatott varrodámat feloszlattam. Helyette jövő hó október 1-től varró és szabásati iskolát nyitok kezdők és haladók számára. Eddigi működésem elég biztosított tanítványaim kiképzésére. Beiratkozást a mai naptól elfogadok. Teljes tisztelettel Schvartz Netti, József kir. h.-u. 8. sz.

— **Vizbefult zenetanár.** Ar dról táviratozzák: Ubl Ferenc zenetanár holttestét kifogták a Marosból. Ubl néhány nappal ezelőtt tünt el. Azt hitték, valami merénylet áldozata lett, de ma kétségtelenné vált, hogy öngyilkos szándékból maga ugrott a Marosba.

— **A Kereskedő ifjak** házi estélye e hó 12. helyett, 19-én lesz megtartva Kossuth-u. 23. sz. alatt.

— **Percel Carola** tánciskolájában október első felében kezdődik az őszi tanfolyam. Gyermekek kolon, esti és boszton kurzusok. A nyári szünet alatt a táncterem szépen át lett alakítva és parkettel ellátva. Beiratkozni lehet szept. 18-tól kezdve a Szent Anna-utcai tánciskolában.

— **Tankönyvek bekötését új modorban** valamint mindenféle könyvkötést, kereskedelmi könyveket Pénz és szivartárczákat, női táskákat mindenféle dobozt gyógyszerészeti czikkeket készít **Dávidházy Kálmán és Társa** könyvkötészete és műipar telepe Debreczen, Fűvészkert utca 9.

— **Ha jó tartós élű zsebkésre, ollóra, vagy borotvára van szüksége, ne mulassza el felkeresni Mentze Henrik** ujdonságok áruházát Kossuth u. 4. szám alatt.

— **Szülők és tanulók** figyelmébe ajánljuk **Hegedűs és Sándor** cégét ahol az összes iskolákban használt tankönyvek **ódon és új állapotban** beszerezhetők mindenféle papír író és rajzszerekkel együtt.

— **Iskolakönyvek ódon és új állapotban** **Telegdi K. Lajos** utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszerek is kaphatók.

— **A legjobb minőségű készítmények uti bőröndök** beszerzésére bizalommal ajánljuk az előnyösen ismert **Mentze Henrik** ujdonságok áruházát Kossuth u. 4. szám.

— **Találtatott egy forrás,** ahol minden szülő és tanuló könyveit **új és használt állapotban,** ugyancsak írószerek szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát **„Aczél Henrik”** modern antiquáriumát könyv és papírkereskedését felkeresni. Piacz utca 24 a. ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

— **Dr. Jósa Ödön,** orvos és belgyógyász (specialista), rendel. d. e. 9—10-ig d. u. 2—3-ig, Debreczen Batthyányi utca 11. szám.

— **Ügyvédek és kereskedők figyelmébe.** Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges **„Bejelentés”** és **„Értesítés”** nyomtatványok kaphatók **Hegedűs és Sándor** papírkereskedésében Debreczen Kossuth-u. 11.

— **Tankönyvek bekötése** valamint minden könyvkötészeti és bőrdíszműves munkák **Antalfy Ferenc** könyvkötészetében készíttetnek Piacz u. 31. Városházzal szemben.

— **„Debreczen” szálloda** a Vidéki polgárság találkozó helye, állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör. Tisztán kezelt érmelléki fajborok kimérése. Ujabban Thabledot rendszert vezettem be étterembe. Ebéd 3 fogásból leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona, vacsora 1 sült, sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáim, város központján 1 személyre 1 kor. 40 fillértől 3 koronáig. Kisebb társaságoknak külön éttermek. Szeparék állnak rendelkezésre. Figyelmes kiszolgálás. Havi abonoma 40 korona. — Szíves látogatást kér, tisztelettel **Kovács Aladár** vendégfogás.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A javithatatlan. Három rendbeli betöréses lopás elkövetése miatt került ma a vádlottak padjára **Delli István** rovott multu napszámos Különféle alkalmakkor és helyeken dinnyéket, lószerszámot és galambokat lopott. A bíróság **Liedermann Henrik** ügyvédjelölt szép védbeszéde után egy rendeli betöréses lopás büntetésében és mezőrendőri kihágásban találta vétkesnek és 5 havi fogházra ítélte. — Az ítélet jogerős lett.

REGÉNY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

90. **Regény.**

— Akaratom erős, szándékom nemes, folytatá Tarna, mert ő volt . . . s mivel okos, tapasztalt vitéz és nagy uriemberrel van dolgom, tudtára kell önnek adnom signore, hogy én nem vagyok egészen olyan együgyű, földhöz ragadt és nyomorult teremtetés, a milyennek látás után ítélni meg engemet, én szilárd akarattal tudok gondolkodni . . . szívem hálás és szerettem a sűrű tartó. Van jellemem . . . signore . . . milyen lehet tehát még az öné, ki annyira fölöttem áll . . . Mind-ezeket azért bocsátottam előre, hogy bizalmat keltsék önben magam iránt arról, a mit önnek mondandó vagyok. Csak egy pár óráig gondolkoztam . . . pedig az a dolog egész életre szól . . . nehéz volt a harc, mit le kellett küzdenem, de sikerült . . . bár nem az én javamra dőlt el.

— Különös leány, mondá Albert felállva, hogy a lámpa takaróját levegye.

— Ki vagy te . . . hogy így tudsz beszélni . . . hol, kitől tanultad ezt és mit akarsz én tőlem?

— Signore! szólt Tarna hangulatából ki nem esve, én egy szegény cigányleány vagyok . . . beszélni a szívemmel tanultam . . . és a mit önnek akarok, arra is a szívem tanított. Esküdjék meg tehát, hogy a mit e s iv vall ez órában önnek, azt hűségesen meghallgatja, megfontolja s a szerint cselekszik, a mint én kívánom öntől.

(Folyt. köv.)

Terménytőzsde.

Schvartz E. debreczeai borsmázas távirat jelentése; Budapest, 1908. szeptember 11.

Határidők lanyhák.	
1908. októberi buza	11.29. —
1908. májusi buza	11.58. —
1909. áprilisi buza	11.58. —
májusi rozsa	
1908. októberi rozsa	9.39. —
1909. áprilisi rozsa	
októberi zab	7.83. —
1908. májusi zab	
áprilisi zab	
1909. májusi tengeri	7.36. —

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat tavaszi és nyári ujdonságainkból ruháknak és blousnak.

Habtat, Pompadour, Chiné, Rayé, Volle, Shanlung, St. Galler szövés, Mousselin 120 cm. széles, métere K 1.20 fekete, fehér, egyezsin vagy tarka színekben.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vámszabad viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Eddig nem létező

árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztó kerekedésében <<<

Kohn M. Miksa

Hatvan-utoza 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.

Tessék meggyőződni.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

A HAJDUMEGYEI MÉHÉSZEGYLET

MÉZ

TERMÉKEINEK MEGBIZOTT ELÁRUSÍTÓJA

DEUTSCH LAJOS

FÜSZERKERESKEDŐ PIACZ-UTCA 38.

1 kgr. pergetett méz 1 kor. 20 fillér

Férfi és fiu Box czipők legolcsóbban

a Központi czipő és kalap áruházban Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435.

Csinos Glace, finom Svéd és tartós szarvasbőr

keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sándor

Keztű, kötszer, és orvosi műszertárban
Debreczen, Piacz-u. 12. sz.
Stencsinger ház.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére is.

Az igazgatóság

Intézeti Fehérművek

előírás szerint.

Matracok, paplanok, ágyhuzatok, Flanell takarók, esőernyők, gallérok, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák

Donogán és Somossynál
DÉBRECZEN, Kistemplombazár.

Egy vidéki nagyobb városban

jobb menetelű

bor-, sör- és pálinkamérés

kiadó, esetleg ahhoz egy óvadékképes üzletvezető kerestetik, kinek ezen üzletet a maga hasznára átadni lehetne. Igen alkalmas fiatal házaspárnak.

Az eladás vagy bérbeadás iránti feltételek megtudhatók a tulajdonosnál. Czim a kiadóhivatalban.

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.
Lábravalók és harisnyák.
Nyakkendők, paplanok.
Madráczok és flanel takarók
nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon- divat és szőnyeg áruház
DÉBRECZEN, Rózsa utca.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16. sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női, férfi, és gyermek fehérművek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Iskola cikkek

könyvtáskákat, könyvszujjakat, tokk és tolltartókat, tentatartókat, palatáblát, irónt, tollat és kőíronokat olcsón csakis a

Párisi nagy bazárban

lehet vásárolni.

Thaisz Arthur előbb Pongrácz Geza

papirnagykereskedésébe

DÉBRECZEN, Piacz-utca 7. szám.

Mindennemű iskolai szerek

füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók

stb. legolcsóbb árakban.

Fényképezési készülékek és kellékek, Grammafonok és hanglemezek nagy választékban.

Bromezüst képek legdivatosabb rámaikban.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitűnő minőségű cserépei: az összes debreczeni fatereskedésekben kaphatók, hol immendenkor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egynél több hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi- és női öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Figyelem! Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását úgy helyben, mint vidéken legutányosabban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezeték is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Jó családból való 3-4 gimnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.

Piacz-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pincze és mellékkeliségekkel 1908. november 2 től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Tuzifa cser, tölgy, bükk, gyertyán, vargafa vasuti kocsinaként, ölenként és felvágva kicsiben és nagyban kapható **Hegedűs Emilnél** Miklós-utca 7. szám.

Matt hálószoba butor áthelyezés miatt olcsón eladó Nemes Gábor cipő üzletében Főter 31.

Boros hordók és taposó kádak használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételvel külön ajánlat. Péterfia 76.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Liszt stelázsai és pult (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklós-utca 22.

Sassella szőlő 1 kg. 16 kr. 5 kg. vételnél 15, 10 kg. vételnél 14. Péterfia-u. 76. Telefon 43.

Csomoegye szőlőt korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szőlő kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

Kiadó borpince 21 méter hosszú és 5 mtr széles Szechenyi-u. 48. sz. alatt.

Jó házból való 1-2 gimnazista uri háznál teljes ellátást kaphat. Darabos-u. 56.

Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanító magánórákat ad, vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Igen jutányosan eladó jókarban lévő borsajtó vasprés szerkezettel megtekinthető bármikor Homokkert II. járás 141. szám alatt.

Házmester felvétetik Szechenyi-u. 44. sz. alatt.

Peérban Szilágy megye mint egy 100 véka finom faju alma helyben átvételre eladó. Értekezhetni Szent Anna-u. 32 szám.

Kopirprés jókarban lévő megvételre keresztek. Czim a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiu üveges taoulónak felvétetik Blattner József Csapó-u. 1.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Fagyapott szőlő és gyümölcs csomagolás hoz kapható legolcsóbban Kontsek Gázánál.

Jó házból való tanuló Komlóssy Lajos fűszerüzletébe felvétetik.

14-16 éves fiu irodai küldöncnek fizetéssel felvétetik. Czim a kiadóba.

Legjobb órák,
legszebb ékszerek
szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórás
Debreczen, Piacz utca 42.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus. kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít!

Orvosilag ajánlv.

Ivógyógmódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hú utjainál; húgykő- és fűvészképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégénél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1889.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydra-
likus
sajtóert.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különleges-séget a legújabb szerkesztésben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejében kéretnek.